Ichki audit boshqarmasining 2026-yil II chorak faoliyati natijalari bo‘yicha HISOBOTI

1. Umumiy ma’lumotlar

O‘zbekiston Respublikasi Suv xo‘jaligi vazirligining tizim tashkilotlari 290 tani tashkil etadi.

Suv xo‘jaligi vazirligining 2025-yil 28-oktabrdagi “Vazirlik va tizim tashkilotlari tuzilmalari va boshqaruv xodimlari cheklangan sonini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 186-sonli va 2026-yil 23-yanvardagi “Vazirlikning 2025-yil 28-oktabrdagi 186-sonli buyrug‘iga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida”gi 11-sonli buyruqlariga asosan Ichki audit boshqarmasining 16 ta shtat birliklaridan 7 tasi maqbullashtirilib, hozirda 9 ta shtat birlikgi saqlanib qoldi.

2. Ichki audit yillik rejasida tasdiqlangan ichki audit tadbirlarining hisobot davrida rejalashtirilgan qismining bajarilishi holati.

Hisobot davrida jami 21 ta moliyaviy nazorat, profilaktik va budjet intizomini mustahkamlashga qaratilgan tadbirlar amalga oshirilgan bo‘lib, ushbu tadbirlar doirasida 106 ta obyektda o‘rganish ishlari o‘tkazildi.

Shundan:

- Ichki audit boshqarmasining yillik ish rejasiga asosan 7 ta tadbir doirasida 41 ta obyektda audit tadbirlari amalga oshirildi;

- Ichki audit boshqarmasining yillik ish rejasidan tashqari *(Huquqni muhofaza qiluvchi organlarning xatlari va boshqalarga asosan)* 14 ta tadbir doirasida 65 ta obyektda o‘rganish ishlari amalga oshirildi.

Yuqorida ko‘rsatilgan 21 ta moliyaviy nazorat, profilakrik va budjet intizomini mustahkamlashga qaratilgan tadbirlardagi 106 ta obyekta 996 ta holatda jami 254 589,0 mln. so‘mlik moliyaviy xato va kamchiliklar aniqlandi.

Jumladan:

- vazirlik tizim tashkilotlarida buxgalteriya hisobi noto‘g‘ri yuritilishi tufayli aniqlangan uslubiy xatoliklar yo‘nalishida 1 ta holatda 1 173,0 mln. so‘mlik;

- asosiy vositalar va tovar moddiy zaxiralari kamomadi bo‘yicha 58 ta holatda 2 920,0 mln. so‘mlik;

- amaldagi qonunchlik hujjatlariga zid ravishda malga oshirilgan moliyaviy operatsiyalar bo‘yicha 266 ta holatda 75 647,0 mln. so‘mlik;

- budjet mablag‘lari hisobidan maqsadsiz xarajatlarni amalga oshirish bo‘yicha 1 ta holatda 14,0 mln. so‘mlik;

- Davlat xaidrlari tartib-taomillariga zid ravishda amalga oshirilgan davlat xaridlari bo‘yicha 153 ta holatda 53 015,0 mln. so‘mlik;

- budjet mablag‘larini amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar talablariga zid ravishda ortiqcha rejalashtirish bo‘yicha 671 ta holatda 121 820,0 mln. so‘mlik moliyaviy xato va kamchiliklar aniqlandi.

Misol uchun:

Amu-Surxon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida O‘zbekiston Respublikasi DXXning Surxondaryo viloyati bo‘yicha boshqarmasi boshchiligida o‘tkazilgan moliyaviy nazorat tadbirlarida 188 ta holatda 56 091,3 mln. so‘mlik, Norin-Qoradaryo irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida 29 ta holatda 32 187,7 mln. so‘m, Sirdaryo-So‘x irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi 10 ta holatda 1 172,9 mln. so‘mlik moliyaviy xato va kamchiliklar aniqlandi.

Yuquridagi xato va kamchiliklarga yo‘l qo‘ygan 3 nafar xodimlarga nisbatan hayfsan intizomiy jazo chorasi va 2 nafar xodim bilan mehnat shartnomasi bekor qilish choralari ko‘rildi.

Bundan tashqari, mazkur moliyaviy nazorat va budjet intizomini mustahkamlashga qaratilgan 12 ta tadbirlardagi 203 ta holatda 92 764,7 mln. so‘mlik moliyaviy xato va kamchiliklarga yo‘l qo‘ygan tizim tashkilotlaridagi audit tadbiri hujjatlari huquqiy baho berish uchun huquqni muhofaza qiluvchi organlarga yuborildi.

Misol uchun:

- Amu-Surxon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida o‘tkazilgan o‘rganish hujjatlari huquqiy baho berish uchun O‘zbekiston Respublikasi Davlat xavsizlik xizmatining Surxondaryo viloyati bo‘yicha boshqarmasiga;

- Sirdaryo-so‘x irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasida o‘tkazilgan o‘rganish hujjatlari huquqiy baho berish uchun O‘zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasiga;

- Amu-Surxon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasida o‘tkazilgan o‘rganish hujjatlari huquqiy baho berish uchun O‘zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasiga yuborildi.

3. Hisobot davrida o‘tkazilishi rejalashtirilgan, lekin amalga oshirilmagan ichki audit tadbirlari to‘g‘risidagi ma’lumotlar.

Hisobot davrida Ichki audit boshqarmasining yillik ish rejasiga kiritilgan obyektlarda belgilangan muddatlarda audit tadbirlari o‘tkazib kelinmoqda.

4. Ichki audit obyektlari tomonidan chora-tadbirlar rejasining bajarilishi to‘g‘risidagi ma’lumotlar.

Hisobot davrida Ichki audit boshqarmasi tomonidan amalga oshirilgan 21 ta moliyaviy nazorat, profilaktik va budjet intizomini mustahkamlashga qaratilgan tadbirlarda 106 ta obyekta, Ichki audit boshqarmasinig yillik rejasiga asosan 429 ta taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan va 429 ta taklif va tavsiyalarning ijrosi bajarilgan.

Misol uchun:

- Amu-Buxoro irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida 2026-yil uchun shtatlar jadvalining 1-guruh xarajatlari uchun 26 ta holatda 781,0 mln. so‘mlik, 2-guruh xarajatlari uchun 26 ta holatda 195,3 mln. so‘mlik so‘mlik ortiqcha rejalashtirishlar aniqlanib, shtatlar jadvali ro‘yxatdan o‘tkazish jarayonida barvaqt bartaraf etildi.

- Chapqirg‘oq Amudaryo irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida 2026-yil uchun shtatlar jadvalining 1-guruh xarajatlari uchun 140 ta holatda 3 793,5 mln. so‘mlik, 2-guruh xarajatlari uchun 140 ta holatda 948,4 mln. so‘mlik ortiqcha rejalashtirishlar aniqlanib, shtatlar jadvali ro‘yxatdan o‘tkazish jarayonida barvaqt bartaraf etildi.

- Qarshi magistral kanalidan foydalanish boshqarmasida 2026-yil uchun shtatlar jadvalining natura shaklidagi ishlar uchun haq to‘lash jamg‘armasining 1-guruh xarajatlari uchun 1 ta holatda 1 760,3 mln. so‘mlik, 2-guruh xarajatlari uchun 1 ta holatda 440,0 mln. so‘mlik ortiqcha rejalashtirishlar aniqlanib, shtatlar jadvali ro‘yxatdan o‘tkazish jarayonida barvaqt bartaraf etildi.

- Quyi Zarafshon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida 2026-yil uchun shtatlar jadvalining 1-guruh xarajatlari uchun 35 ta holatda 1 255,8 mln. so‘mlik, 2-guruh xarajatlari uchun 35 ta holatda 314,0 mln. so‘mlik so‘mlik ortiqcha rejalashtirishlar aniqlanib, shtatlar jadvali ro‘yxatdan o‘tkazish jarayonida barvaqt bartaraf etildi.

- Sirdaryo-Zarafshon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi huzuridagi Nasos stansiyalari va energetika boshqarmasida 2026-yil uchun shtatlar jadvalining 1-guruh xarajatlari uchun 24 ta holatda 756,7 mln. so‘mlik, 2-guruh xarajatlari uchun 24 ta holatda 189,2 mln. so‘mlik so‘mlik ortiqcha rejalashtirishlar aniqlanib, shtatlar jadvali ro‘yxatdan o‘tkazish jarayonida barvaqt bartaraf etildi.

5. Ichki audit xizmati faoliyati sifatini ta’minlash (baholash) va oshirish bo‘yicha amalga oshirilgan ishlar.

Ichki audit boshqarmasi xodimlarini amaldagi qonunchilikdagi o‘zgarishlardan, yangiliklardan havardor bo‘lishlari, ushbu yangiliklarni amaliyotda qo‘llashlari, provard natijada budjet va budjetdan tashqari mablag‘lari maqsadli va samarali ishlatilish bo‘yicha malakalarini mustahkamlashlari maqsadida:

- O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasi tomonidan 2026-yil 24-fevral kuni “Davlat budjeti mablag‘lari samarali va maqsadli sarflanishi ustidan ta’sirchan nazorat o‘rnatish hamda moliyaviy huquq buzarliklarni oldini olish va kamaytirish” mavzusidagi;

- O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi tomonidan 2026-yil 23–27-fevral kunlari “Xalqaro standartlar asosida ichki audit xizmatlari xodimlarini sertifikatlash” mavzusidagi amaliy seminar;

- O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi tomonidan 2026-yil 24–27-mart kunlari “Xalqaro standartlar asosida ichki audit xizmatlari xodimlarini sertifikatlash” mavzusidagi amaliy seminarlarda ishtirok etdilar.

O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi hamda Osiyo taraqqiyoti banki hamkorligida Singapur davlati ichki auditorlar instituti (IIA Singapore) vakillari ishtirokida 2026-yilning 4-iyun kuni “Hyatt Regency” mehmonxonasida ichki audit sohasidagi global va mintaqaviy tendensiyalar, ichki auditning roli hamda yuzaga kelayotgan xavflar va ularni boshqarishga oid mavzularda treningda;

- O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi tomonidan, xalqaro exspertlar ishtirokida 2026-yil 9–11-iyun kunlari “Davlat organlari va tashkilotlarida ichki nazorat tizimini amaliy joriy etish” mavzusidagi onlayn seminarda;

Bundan tashqari, O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Moliya organlari hamda budjet tashkilotlarining moliya-hisob bo‘linmalari xodimlarini tayyorlash va qayta tayyorlash o‘quv markazida 7 nafar Ichki audit xodimlari Ichki audit milliy malaka sertifikatiga ega bo‘lgan Respublika va mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlarining ichki audit xizmati hamda davlat moliyaviy nazorati inspeksiyasi xodimlarining malakasini oshirish kursi bo‘yicha o‘z malakalarini oshirdilar va test imtixonlaridan yetarli ballarni qo‘lga kiritib malaka oshirganlik guvohnomasiga ega bo‘ldilar.

6. Davlat organi va tashkiloti tizimidagi budjet hisobidan moliyalashtirilmaydigan nobudjet muassasa va tashkilotlarda moliyaviy-xo‘jalik faoliyati bo‘yicha o‘tkazilgan nazorat ishlariga oid hujjatlarning monitoringi yuzasidan amalga oshirilgan ishlar.

Suv xo‘jaligi vazirligi ta’sischiligidagi “Nasos ta’mirlash” MChJ, “Aydar-Arnasoy ko‘llar tizimi” MChJ, “Tolimarjon Sadok Baliq” MChJ va “O‘zsuvekspertiza” DKlarga 2026-yilning 1-apreldagi 03/15-489-sonli xati orqali O‘zbekiston Respublikasining “Auditorlik faoliyati to‘g‘risida”gi Qonunning 35-moddasiga muvofiq, ustav kapitalida davlatga tegishli ulushga ega bo‘lgan xo‘jalik yurituvchi subyektlar majburiy auditorlik tekshiruvi o‘tkazilganidan keyin

o‘n besh kun ichida, biroq hisobot yilidan keyingi yilning 15-iyunidan kechiktirmay, soliq organlariga auditorlik xulosasining ko‘chirma nusxasini taqdim etishi lozimligi to‘g‘risidagi topshiriq berildi.

7. Aniqlangan tizimli kamchiliklar, xavflar va ularning oldini olish hamda bartaraf etish bo‘yicha ko‘rilayotgan choralar (taklif va tavsiyalar)

2026-yilga mo‘ljallangan maqsadli ko‘rsatkichlar (indikatorlar)ga o‘z vaqtida erishilishini ta‘minlash maqsadida Ichki audit boshqarmasi tomonidan risk-tahlilari o‘tkazildi, mazkur risk-tahlillari natijasiga ko‘ra 5 ta yo‘nalishda risk omillari aniqlandi. Ushbu risk omillarini barvaqt bartaraf etish maqsadida chora-tadbirlar rejasi tasdiqlanib ijroga qaratildi.

1-risk omili: vazirlik tizimida bo‘lgan nasos stansiyalardagi eskirgan nasoslarni zamonaviy energiya tejamkorlarga almashtirish – O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 15-avgustdagi PQ-250-sonli qarorining 4-ilovasiga asosan 156 ta zamonaviy energiya tejamkor nasoslarga almashtirish ishlari bajarilmaslik xavfini oldini olish.

Bartaraf etish chora-tadbiri:

1. Nasos stansiyalari va energetika boshqarmalari tomonidan xaridqilinadigan 156 ta nasoslarni belgilangan tartibda elektron savdo platformalariga joylashtirish.

2. Elektron savdo platformalari orqali nasoslarni yetkazib beruvchi tashkilotlarni aniqlash va ular tomonidan nasoslarni tashkilotlarga yetkazib berilishini ta’minlash.

3. Xarid qilingan nasoslarni belgilangan tartibda o‘rnatish ishlarini amalga oshirish.

2-risk omili: vazirlik tizimida bo‘lgan nasos stansiyalardagi eskirgan elektrodvigatellarini yangi zamonaviy elektrodvigatellarga almashtirish – O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 15-avgustdagi PQ-250-sonli qarorining 5-ilovasiga asosan 149 ta yangi zamonaviy elektrodvigatellarga almashtirish ishlari bajarilmaslik xavfini oldini olish.

Bartaraf etish chora-tadbiri:

1. Nasos stansiyalari va energetika boshqarmalari tomonidan xarid qilinadigan 149 ta elektrodvigatellarni belgilangan tartibda elektron savdo platformalariga joylashtirish.

2. Elektron savdo platformalari orqali elektrodvigatellarni yetkazib beruvchi tashkilotlarni aniqlash va ular tomonidan elektrodvigatellarni tashkilotlarga yetkazib berilishini ta’minlash.

3. Xarid qilingan elektrodvigatellarni belgilangan tartibda o‘rnatish ishlarini amalga oshirish.

3-risk omili: vazirlik tizimida bo‘lgan meliorativ kuzatuv quduqlarini avtomatlashtirilgan monitoring qilish tizimiga o‘tkazish O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 15-avgustdagi PQ-250-sonli qarorining 11-ilovasiga asosan 2 952 ta meliorativ kuzatuv quduqlarini avtomatlashtirilgan monitoring qilish tizimiga o‘tkazish ishlari bajarilmaslik xavfini oldini olish.

Bartaraf etish chora-tadbiri:

1. Hududiy meliorativ ekspeditsiyalar hisobidagi meliorativ kuzatuv quduqlari uchun xarid qilinadigan “Diver” qurilmalarini texnik topshiriqga muvofiqligini nazorat qilish.

2. Meliorativ kuzatuv quduqlarida o‘rnatilgan “Diver” qurilmalari faoliyatini takomillashlashtirish yuzasidan takliflar tayyorlash.

3. Xarid qilinadigan “Diver” kuzatuv qurilmalarining suv satxi va uning tarkibi bo‘yicha kunlik uzatiladigan axborotni ma’lumotlar bazasiga to‘g‘ridan-to‘g‘ri integratsiya qilinishini nazorat qilish.

4-risk omili: suv xo‘jaligi sohasini raqamlashtirish maqsadida Respublika bo‘ylab suv xo‘jaligi obyektlarida 1895 dona raqamli qurilmalar soni – O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasining 2025-yil 30-avgustdagi 02-1418-sonli topshirig‘ining 3-band 2-bosqichi natijasiga chiqaolmaslik havfi.

Bartaraf etish chora-tadbiri:

1. Hududiy suv xo‘jaligi tashkilotlarida buyruq asosida ishchi guruh tarkibi shakllantirilib, mazkur buyruqqa asosan suv xo‘jaligi obyektlaridagi gidropostlarda onlayn suv kuzatuvi qurilmasi o‘rnatish bo‘yicha 1895 ta tumanlararo nuqtalarni aniqlash hamda dalolatnomalar rasmiylashtirish.

2. Hududiy ishchi guruhi tomonidan mazkur topshiriqda belgilangan vazifalarni ijrosini o‘z muddatlarda bajarish maqsadida xarid qilinadigan zamonaviy raqamli qurilmalarni ishlab chiqilgan texnik topshiriqnomalarini tasdiqlash hamda belgilangan tartibda davlat xaridi hujjatlarini ishlab chiqish shuningdek, o‘rnatilgan tartibda xarid savdosini e’lon qilish.

3. Xarid qilingan raqamli qurilmalarni o‘rnatish va ulardan maqsadli foydalinishni yo‘lga qo‘yish.

5-risk omili: suv fondi yerlarini kadastr hujjatlarini o‘rnatilgan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazish uchun xarajatlarini amalga oshirilishida ta’rif narxlari asoslantirilmaganlik xavfi (PQ-73-son, 30.12.2021-y).

Bartaraf etish chora-tadbiri:

1. Suv fondi yerlarini kadastr hujjatlarini o‘rnatilgan tartibda rasmiylashtirish va davlat ro‘yxatidan o‘tkazish uchun xarajatlarini amalga oshirilishida ta’rif narxlarini vakolatli davlat (“O‘zdaverloyiha” DILI, Respublika “Aerogeodeziya” markazi, Davlat kadastrlar palatasi) organlari orqali tegishli xulosalar olish.

2. Mazkur tadbirlarni amalga oshirilishida O‘zbekiston Respublikasining “Davlat xaridi to‘g‘risida”gi qonuni talablari asosida vakolatli davlat xaridlari portallari orqali elektron tarzda davlat xaridlarini amalga oshirishni tashkillashtirish.

8. Davlat organi va tashkiloti faoliyatida budjet intizomini mustahkamlash, xavflarni profilaktika qilish hamda budjet xarajatlari natijadorligi va samaradorligini oshirish bo‘yicha takliflar.

Budjet mablag‘laridan tejamkorlik va barqarorlikni ta’minlash tamoyili asosida maqsadli, samarali xarajatlarni to‘g‘ri amalga oshirish hamda Suv xo‘jaligi tizimini iqtisodiy yo‘nalishida malakali kadrlar bilan ta’minlash maqsadida, tizimdagi hisobchilar va iqtisodchilarni har yili bosqichma-bosqich O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Moliya organlari hamda budjet tashkilotlarining moliya-hisob bo‘linmalari xodimlarini tayyorlash va qayta tayyorlash o‘quv markazida malakalarini oshirish ishlarini tashkil etish maqsadga muvofiq.

9. Ichki audit xizmati faoliyatini rivojlantirish bo‘yicha takliflar.

Vazirlikning quyi tashkilotlari tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xarid jarayonlarini masofadan auditdan o‘tkazish, manfaatlar to‘qnashuvi, affillanganlik holatlari bo‘yicha profilaktik tadbirlarni amalga oshirish maqsadida, xarid jarayonidagi IP-manzil va boshqa ma’lumotlarni kuzatish imkonini yaratish.

10. Ichki audit tuzilmasi xodimlari faoliyati samaradorligini baholash natijalari.

Ichki audit boshqarmasi 9 nafar xodimlari faoliyati samaradorligini baholash natijalariga ko‘ra:

- Ichki audit xizmati xodimlari tomonidan, 2026-yil II choragida budjet to‘g‘risidagi qonunchilik buzilishi holatlarining oldini olishdagi natijalar yuzasidan jami 671 ta holatda 121 820,0 mln. so‘mlik budjet mablag‘larini maqsadli va samarali ishlatilishi yuzasidan profilaktik tadbirlarni amalga oshirishga erishdilar;

- Ichki audit xizmati xodimlari tomonidan, 2026-yilning II choragida masofaviy nazoratni amalga oshirishda jami 108 ta holatda 67 975,0 mln. so‘mlik shubhali moliyaviy operatsiyalar aniqlandi va amaldagi qonunchilik talablari doirasida bartaraf etildi;

- 2026-yil II choragida Ichki audit xizmati xodimlari tomonidan berilgan taklif va tavsiyalarning ichki audit obyektlari tomonidan bajarilishi natijalari Ichki audit boshqarmasinig yillik rejasiga asosan 429 ta taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan bo‘lib, ushbu takilif va tavsiyalarning ijrosi to‘liq bajarilgan.

Ichki audit xizmati xodimlari faoliyatining samaradorligi Yig‘ma ko‘rsatkichlari natijasiga ko‘ra, 9 nafar xodimlar 75–84% oralig‘ida baholanib, yaxshi darajasiga ega bo‘lganliklari ma’lum bo‘ldi.

Ichki audit boshqarmasi